

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра политологии

Черношей Кристина Константиновна

**ПОЛИТИЧЕСКОЕ ПОВЕДЕНИЕ: ФОРМЫ И ФАКТОРЫ
УЧАСТИЯ И НЕУЧАСТИЯ В ПОЛИТИКЕ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат политических наук,
Побережная Ольга Евгеньевна

Допущена к защите

« ____ » _____ 2025г.

Зав. кафедрой политологии

доктор политических наук, профессор Н. А. Антанович

Минск, 2025

ОГЛАВЛЕНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	3
РЕФЕРАТ.....	4
РЭФЕРАТ.....	5
SUMMARY.....	6
ВВЕДЕНИЕ.....	7
ГЛАВА 1 ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПОЛИТИЧЕСКОГО ПОВЕДЕНИЯ.....	9
1.1 Сущность и основные характеристики политического поведения.....	9
1.2 Политическая культура как фактор влияния на политическое поведение граждан.....	17
ГЛАВА 2 ФОРМЫ ПОЛИТИЧЕСКОГО ПОВЕДЕНИЯ.....	26
2.1 Политическое участие и его модели.....	26
2.2 Политическое неучастие.....	35
2.3 Массовое политическое поведение и его формы.....	40
ГЛАВА 3 ФАКТОРЫ, ОПРЕДЕЛЯЮЩИЕ ПОЛИТИЧЕСКОЕ ПОВЕДЕНИЕ.....	44
3.1 Внешние факторы.....	44
3.2 Внутренние факторы.....	49
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	53
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ.....	56

РЕФЕРАТ

Объем работы: 61 страница, 65 использованных источников.

Ключевые слова: ПОЛИТИЧЕСКОЕ ПОВЕДЕНИЕ, ПОЛИТИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА, ПОЛИТИЧЕСКОЕ УЧАСТИЕ, ЭЛЕКТОРАЛЬНОЕ ПОВЕДЕНИЕ, ПОЛИТИЧЕСКОЕ НЕУЧАСТИЕ, МАССОВОЕ ПОЛИТИЧЕСКОЕ ПОВЕДЕНИЕ, ФАКТОРЫ УЧАСТИЯ И НЕУЧАСТИЯ.

Объект исследования: политическое поведение.

Цель дипломной работы: исследование сущности политического поведения, форм и факторов участия и неучастия в политике.

Методология исследования: структурно-функциональный и логико-дедуктивный методы, абстрагирование, анализ, синтез, аналогия.

Научная новизна исследования: в дипломной работе проанализированы теоретические основы политического поведения и политической культуры; отражены формы политического поведения – политическое участие и его модели, электоральное поведение, политическое неучастие, массовое политическое поведение и его формы; выявлены внешние и внутренние факторы, определяющие политическое поведение.

В результате комплексного анализа научных исследований были выдвинуты предложения по повышению политической активности населения. Среди основных предложений: улучшение уровня жизни населения (государство должно стремиться к повышению благосостояния граждан, так как бедность подрывает доверие к власти и может спровоцировать протестные настроения), обеспечение равенства перед законом (гарантированное равенство всех граждан повышает социальную ответственность и, как следствие, политическую активность в поддержку власти), вовлечение граждан в процесс принятия решений (привлекать граждан к обсуждению и выработке решений по важным общественным и государственным вопросам), повышение качества работы органов власти. Важна осознанная взаимосвязь между личной жизнью граждан и политическими процессами, а также готовность к конкретным действиям для достижения позитивных изменений.

Полученные в ходе исследования выводы могут быть использованы в дальнейших научных исследованиях.

Дипломная работа является самостоятельно выполненным исследованием.

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы: 61 старонка, 65 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ПАЛІТЫЧНЫЯ ПАВОДЗІНЫ, ПАЛІТЫЧНАЯ КУЛЬТУРА, ПАЛІТЫЧНЫ ЁДЗЕЛ, ЭЛЕКТАРАЛЬНЫЯ ПАВОДЗІНЫ, ПАЛІТЫЧНЫ НЯЁДЗЕЛ, МАСАВЫЯ ПАЛІТЫЧНЫЯ ПАВОДЗІНЫ, ФАКТАРЫ ЁДЗЕЛУ І НЯЁДЗЕЛУ.

Аб'ект даследавання: палітычныя паводзіны.

Мэта дыпломнай працы: Даследаванне сутнасці палітычных паводзінаў, формаў і фактараў удзелу і няўдзелу ў палітыцы.

Метадалогія даследавання: структурна-функцыянальны і логіка-дэдуктыўны метады, абстрагаванне, аналіз, сінтэз, аналогія.

Навуковая навізна даследавання: у дыпломнай працы прааналізаваны тэарэтычныя асновы палітычных паводзінаў і палітычнай культуры; адлюстраваны формы палітычных паводзінаў – палітычны ёдзел і яго мадэлі, электаральныя паводзіны, палітычны няўдзел, масавыя палітычныя паводзіны і яго формы; выяўлены знешнія і ўнутраныя фактары, якія вызначаюць палітычныя паводзіны. У выніку комплекснага аналізу навуковых даследаванняў былі вылучаны прапановы па павышэнню палітычнай актыўнасці насельніцтва. Сярод асноўных прапаноў: паляпшэнне ўзроўню жыцця насельніцтва (дзяржава павінна імкнуцца да павышэння дабрабыту грамадзян, так як беднасць падрывае давер да ўлады і можа справакаваць пратэстныя настроі), забеспячэнне роўнасці перад законам (гарантаваная роўнасць усіх грамадзян павышае сацыяльную адказнасць і, як следства, палітычную актыўнасць у падтрымку ўлады), уцягванне грамадзян у працэс прыняцця рашэнняў (прыцягваць грамадзян да абмеркавання і выпрацоўцы рашэнняў па важных грамадскіх і дзяржаўных пытаннях), павышэнне якасці працы органаў улады. Важная ўсвядомленая ўзаемасувязь паміж асабістым жыццём грамадзян і палітычнымі працэсамі, а таксама гатоўнасць да канкрэтных дзеянняў для дасягнення пазітыўных зменаў.

Атрыманыя ў ходзе даследавання высновы могуць быць выкарыстаны ў далейшых навуковых даследаваннях.

Дыпломная праца з'яўляецца самастойна выкананым даследаваннем.

SUMMARY

Workload: 61 pages, 65 sources.

Keywords: POLITICAL BEHAVIOR, POLITICAL CULTURE, POLITICAL PARTICIPATION, ELECTORAL BEHAVIOR, POLITICAL NON-PARTICIPATION, MASS POLITICAL BEHAVIOR, FACTORS OF PARTICIPATION AND NON-PARTICIPATION.

Object of study: political behavior.

Purpose of the thesis: to study the essence of political behavior, forms and factors of participation and non-participation in politics.

Research methodology: structural-functional and logical-deductive methods, abstraction, analysis, synthesis, analogy.

Scientific novelty of the research: the thesis analyzes the theoretical foundations of political behavior and political culture; reflects the forms of political behavior – political participation and its models, electoral behavior, political non-participation, mass political behavior and its forms; identifies external and internal factors that determine political behavior. As a result of a comprehensive analysis of scientific research, proposals were put forward to increase the political activity of the population. Among the main proposals: improving the standard of living of the population, ensuring equality before the law, involving citizens in the decision-making process, improving the quality of work of government bodies.

The conclusions obtained during the research can be used in further scientific research.

The thesis is an independently completed study.